

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. An sit possibilis intellectus materialis & an omnis substantia
spiritualis sit intellectiva.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Philosophus, licet visio non egrediatur ab illo, nisi quia sensitivus, est. Quamvis verò nulla potentia constituat se in actu primo, ad primam sui operationem, per operationem ejsdem rationis, quia ante primam operationem daretur prior, nempe per quam se poneret in actu primo; potest tamen se ponere in actu primo, ad primam operationem, sed per operationem diversam rationis. Sic v. gr. ad primam volitionem, non potest se in actu primo ponere homo, per antecedentem volitionem, potest tamen se ponere in actu primo per antecedentem intellectionem: ita & intellectu ponit se in actu primo ad intelligendum per suam operationem, quae non est quidem intellectio, est tamen requisitum ad intellectionem, hoc est species impressa.

DIFFICULTAS I.

An sit possibilis intellectus materialis? et an omnis substantia spiritualis sit intellectiva?

PRior pars tituli hunc sensum habet: An possit dari potentia materialis, distincta specie, à praesentibus potentiis, quae attingat res spirituales? De hac quaestione ago in prima parte, querendo an oculus corporeus possit elevari ad videndum DEUM? Secunda etiam pars tituli discutitur in materia de Angelis, ubi inquitur: An ex esse illorum spirituali, rectè inferatur intellectivitas, illuc remitto legentem, sed pono titulum, methodi non nisi causa.

DIFFICULTAS II.

An sit possibilis intellectus determinatus non nisi ad unum cognoscendum?

Affirmat Arriaga & Oviedo. Negat Recentior Suarez.

ASSERO I. Non posse dari ullam implicantiā, quae probeat impossibilitatem intellectus, ita determinati. Desumo aliquas ex Recentiori Suarez.

PRIMA IMPLICANTIA est. Quia objectum intellectus est verum, omne autem ens est verum, Ergo omne Ens contineri debet intra objectum cujuscunque intellectus.

RESPONDETUR. Negando Majorem hoc sensu, quod cujuscunque intellectus, quodcunque verum sit objectum, licet praesentis intellectus objectum sit verum. Et si ex conditione supernaturalitatis objecti sit, ut ad verum supernaturale, quae tale, non se extendat intellectus naturalis; cur etiam ex conditione talis intellectus, & conditione talis objecti, non determinabitur ad non noscenda aliqua.

SECUNDA IMPLICANTIA. Non magis distat omne Ens ab intellectu possibili, quam di-

stet Deus ab intellectu humano, qui defacto datur, sed Deus continetur intra objectum intellectus humani, qui defacto datur. Ergo & omne Ens, continetur intra objectum cujuscunque intellectus possibilis.

RESPONDETUR. Quod non ex distantia & perfectione Entium, oriatur, ne ad illa noscenda extendat se intellectus ille, sed ex conditione eaque naturali, secundum quam determinatur, ad haec Entia cognoscenda, quam conditionem Entis non posse dari, non probatur. Sic v. gr. quod oculus non possit percipere sonum, non oritur hoc ex distantia perfectionis, quam habeat sonus praelucido colorato, sed ex naturali conditione oculi, ad hoc determinati.

TERTIA IMPLICANTIA est. Nullum est lucidum & nullum coloratum quod non sit intra objectum potentiae visivae, Ergo & omne verum erit intra objectum cujuscunque intellectus possibilis.

RESPONDETUR. Incertum esse, quod aliquod lucidum, & aliquod coloratum, non possit esse tale, quod excedat aliquam particularem visivam: & sicut clarus intuitus solis, non excedit oculos aquila, excedit oculos vespertilionis; sic aliquam potentiam visivam, aliqua ratio colorati excedere poterit. Nec apparet implicantiā, cur implicet oculus, qui non nisi album videat.

QUARTA IMPLICANTIA est: quam solvit Arriaga. Quia si concedatur intellectus determinatus ad unum tantum cognoscendum, nulla esset ratio, propter quam dicamus, nostrum intellectum, qui defacto datur, non esse determinatum ad certa aliqua cognoscenda, & tamen hujus deberet dari aliqua ratio.

RESPONDETUR Cum Arriaga. Vel nosti per experientiam, aut per rationem, quod intellectus noster, sit capax cognoscendi quaecunque Entia, vel non nosti? Si non nosti, Ergo neque nosti, non posse dari intellectum determinatum ad certa tantum cognoscenda. Si autem nosti: Scis cur Intellectus noster, non sit determinatus? Implicantiā autem aliunde non habes, cur Intellectus, determinatus tantum ad aliqua noscenda, dari non possit. Addit, cum videamus rationes communissimas, nostrum intellectum cognoscere, quibus communiores possibiles non sunt: cum item videamus, quod cognoscatur spiritualia & corporea, bene inferimus, non esse determinatum ad certa tantum cognoscenda.

INSTABIS. Non possumus scire, quod non detur aliquod objectum, quod Intellectus noster percipere non possit. Quia de illo, quod esset extra objectum Intellectus, nulla potest esse notitia. Hinc nec nos dicere possemus, an illud cognoscere possimus, vel non? Illustrat hoc Oviedo. Fingamus per impossibile casum, quod extra objectum cognitionis Petri sint Angeli, tunc Petrus non posset dicere, Angelus est

† (O) extra